

BEHÇET HASTALIĞINDA GÖZ BELİRTİLERİ

Doç.Dr. Güray ÇINGİL^x

Hastalık ilk tanımlandığında üç belirtisinden bahsedilmişti. Zamanla bu belirtilere başka bulgular da katılmış ve hastalığın organizmayı yaygın bir şekilde tuttuğu kanısına varılmıştır.

Hastalık belirtileri iki grupta toplanır:

1. Majör belirtiler-

- Ağızda aft (%100)
- Gözde üveit-vaskülerit (%80-87)
- Pozitif pikür testi (%82)
- Genital aft (%62-75)

2. Minör belirtiler-

- Deri belirtileri (Psödofollikülit) (%50-80)
- HLA B₅ antijen varlığı (%71)
- Eklem bulguları (artrit)(%50-67)
- Damar belirtileri (Flebit-Flebotromboz) (%13-25)
- Nöropati (%10-25).
- Gastroenterolojik bulgular (%50)

Behçet hastalığı kronik bir hastalıktır. Semptomlar kısa veya uzun aralıklarla tekrarlar, bazan bir bulgu uzun yıllar ortaya çıkmaz. Tanı için hastalığın üç majör bulgusu, ya da iki majör, iki minör bulgusunun varlığı yeterli kabul edilir.

İlk ortaya çıkan majör bulgu sıklıkla ağızda afttır (%73). Göz bulgusu (%17) ve genital aft'ın (%10) ilk bulgu olarak karşımıza çıkması daha seyrekdir.

Göz belirtileri iki taraflı fakat asimetriktir. Hastalık iki gözde aynı anda başlayabileceği gibi, bir gözübüründen önce bir kaç atak geçirmiş olabilir. Nüksler aynı gözde değişimlerle meydana gelebilir, veya birisi kriz üzerinde iken bir iki gün ara ile öbür gözde baş

(x) D.E.Ü. Tıp Fakültesi

Göz Hastalıkları Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi

gösterebilir. Geçirdiği müteaddit krizlere rağmen iyi durumda olan bir göze karşın diğer göz tek bir krizde daha kötü duruma düşebilir.

Öveit vak'alarının % 82 sinde mevcuttur. Yüzeysel bir iritisten panüvel-tise kadar değişik semptomatoloji gösterebilir, fakat görülmesi olağan olan ve Behçet hastalığı için tipik kabul edilen tablo tekrarlayan ön öveittir (% 78). Bu iridosiklit tablosu; arka yapışıklıklar, iriste konjesyon, ön kamarada bulanıklık (Tyndall), kornea arkasında presipi-tasyon, hiperemi, ağrı, görme azalması gibi klasik iridosiklit belir-tileri gösterir. Klasik tanımlamalarda sözü geçen hipopiyon sanıldığı kadar sık değildir (% 18). Hastalığın çok seneler nüksmesi sonucu husule gelecek arka yapışıklıklar ve goniosineşiler sonucu gelişen sekonder göz içi basıncı yükselmesi gerçek bir tehlike oluşturur. Has-taların ortalama % 10'u bu nedenle görmelerini ve hatta gözlerini yitirir. Bu tablo içinde sıklıkla gelişen komplike kataraktın (%38) cerrahi tedavisinde ciddi güçlüklerle karşılaşılır.

Behçet hastalığının göz belirtileri her zaman böyle bir ön öveit şek-linde olmayabilir. Hastalık aynı sıklıkta (%82) arka segmenti de tutar. Arka segment bulgularına ilk defa Niyazi İsmet Gözcü dikkati çekmiş ve "ndroretinitis serosa" adını vermiştir.

Ön öveit krizleri arasında hastanın görmesinde kısmen düzelmeye olabil-diği halde, arka segmenti tutan Behçet vak'alarında görme daha ilk krizde düşer ve prognoz daha kötüdür. Hiperemi, ağrı, yoktur. Görme kaybı başlıca subjektif bulgudur.

Behçet hastalığında arka segment bulguları;

a- Vasküler tutulumlar;

- Venöz lezyonlar (% 54); periflebit, santral ven tıkanması.
- Arteriyel lezyonlar (%27); arterioleler skleroz, periartrit, santral arter tıkanması.

b- Maküler tutulumlar;

Hastaların büyük bir bölümünde (%60) santral bölgede retina ödem gelişir. Uzun süren retinal ödem sıklıkla kistik maküle distro-filerin ve maküle deliklerine yol açar. Vak'aların bir bölümü makü-ler bölgede korioretinal skatrisislenir.

c- Korioretinal tutulumlar;

- Floressein fundus angrorafide gözlenen hiperflüoresans;

- Koroidea damar tıkanmaları
 - Korioretinal hemoraji ve hiperpigmentasyon
 - Pigment epitel atrofisi veya
 - Korioretinal neovaskülarizasyona bağlıdır.
- d- Papilla tutulmaları;

Arterioleler skleroza bağlı beslenme bozukluğu nedeniyle optik atrofi oldukça siktir (%20). Glukoma bağlı optik atrofi ise (%13) tür. Total (%33) optik atrofiye bağlı görme kaybı gelişir.

Uzun ve aktif bir tedaviye rağmen sonuçta hastaların ancak (%25) 1 önemli bir görme kaybına uğramaz. Vak'aların (% 10)u iki gözde ıfık hissini yitirerek total körlüğe mahkum olur, (%15) i bir gözünü tamamen kaybeder. Geri kalan yarısı da düşük düzeyde bir görme ile yaşamalarını sürdürme olanağı bulur.